

ZPRÁVA O KONGRESU NĚMECKÉ SPOLEČNOSTI PRO VOJENSKOU MEDICÍNU A VOJENSKOU FARMACII

Ve dnech 5.-8. října 1995 se v Bonnu, v sídelním městě prezidenta a vlády SRN, uskutečnil již 26. kongres Německé společnosti pro vojenskou medicínu a vojenskou farmacii (dále Společnost). Jedná se o velmi významnou odbornou společnost v rámci medicínských společností SRN, která má dlouhou historii a bohatou členskou základnu. Jejím členy jsou lékaři, veterinární lékaři, farmaceuti a další pracovníci zdravotnické služby Bundeswehru nejen v aktivní službě, ale i v záloze a velké množství civilních odborníků. O významu kongresu, který probíhal v krásném a technicky dokonale vybaveném prostředí hotelu Maritim, svědčila i bohatá účast téměř 500 účastníků. Ze zahraničí byli přítomni hosté z Belgie, Nizozemí, Rakouska, Švýcarska, USA, zdravotnickou službu AČR, jakožto jedinou z postkomunistických zemí, reprezentovali oba referující.

Kongres byl zahájen komorní hudbou v provedení vojenského smyčcového kvarteta, přičemž všichni interpreti byli v uniformách. Po zdravicích prezidenta Společnosti admirála dr. Wedela, starostky města Bonnu Reindlové, náčelníka zdravotnické služby Bundeswehru genplk. dr. Desche a generálního sekretáře Confédération Interalliée des Officiers Médecine de Réserve (CIOMR) dr. Braathena bylo několik německých vojenských lékařů vyznamenáno cenou Pavla Schürmanna. Tato cena je udělována za vědecké práce z oboru vojenské medicíny a vojenské farmacie od roku 1966 a je spojena s finanční odměnou do 15 000 DM.

Hlavním tématem kongresu byla „Chirurgie im Verteidigungsfall und bei UN-Einsätzen“. V úvodní precizně dokumentované přednášce demonstroval genpor. dr. Reinhardt význam a úlohu zvláštního velitelského centra, které se zabývá plánováním i realizací mezinárodních aktivit vyčleněných jednotek Bundeswehru v rámci misí OSN a zodpovídá za ně. Zdůraznil zde význam koordinace a kooperace partnerských štábů na různých úrovních tak, jak již v praxi probíhá v zemích NATO, ale i v rámci nejrůznějších cvičení a dalších aktivit i s ostatními zeměmi v rámci programu Partnerství pro mír. Zde byla několikrát uvedena mj. i naše republika. Aktuální otázky dalšího rozvoje zdravotnické služby Bundeswehru potom detailně vysvětlil její náčelník genplk. dr. Desch. Zdůraznil zejména koncepci, která byla přijata nejvyššími vojenskými i vládními činiteli, resp. parlamentem země, že příslušníkům Bundeswehru při jejich zahraničních misích musí být zajištěna taková zdravotnická péče, které by se jim dostalo v případě potřeby na území vlastního státu. Tento nutný požadavek klade vysoké nároky na personální, materiální i technické vybavení zdravotnické služby. V souvislosti s personální přípravou zazněly v této přednášce i dalších odborných sděleních

(plk. dr. Becker, plk. prof. dr. Gerngross, plk. dr. Freyfogle z USA) návrhy na zlepšení přípravy chirurgů pro výkon odborných funkcí v polních podmínkách. Všeobecný chirurg musí zvládnout základy traumatologie všech velkých tělesných dutin (břišní, hrudní), ale i končetin, včetně použití zevních fixátorů. Hluboké znalosti je třeba mít v problematice střelných a fragmentačních poranění, jakož i primárního ošetření rozsáhlých popálenin. V několika přednáškách byla opakovaně zdůrazněna i nutnost jazykových znalostí, bez nichž není komunikace a odborná spolupráce možná. V dalších odborných sděleních byly potom většinou prezentovány vlastní, dnes již bohaté zkušenosti chirurgů z nasazení v zahraničí (Kambodža, Somálsko, území bývalé Jugoslávie). V současné době, od poloviny srpna 1995, působí na námořní základně Trogir nedaleko Splitu v Chorvatsku polní lazaret zdravotnické služby Bundeswehru, který zajišťuje odbornou lékařskou pomoc tzv. III. úrovně vojenskému i civilnímu personálu OSN působícímu v bývalé Jugoslávii a zde zejména příslušníků sil rychlé reakce (RRF - Rapide Reaction Forces). V lazaretu pracuje 531 osob, z toho je 48 lékařů. K dispozici je 50 lůžek a 10 lůžek pro intenzivní péči. Lazaret velmi těsně spolupracuje s francouzskými kolegy, kteří mají rozvinuto dalších 30 lůžek. Němečtí vojenští lékaři pracují v této misi zpravidla 4-5 měsíců, potom dochází ke střídání. O významu spojení a možnosti komunikace s vlastní (logistické a materiální zabezpečení, ale i rodinné a společenské zázemí, které je psychickou podporou) svědčí i fakt, že do místa zahraniční mise létá dvakrát týdně letoun, který na palubě nese mj. i poštu o hmotnosti kolem 2 tun. Otázka psychického ale i somatického stresu během těchto nasazení je další velmi významný aspekt, kterému je věnována pozornost.

Další jednání po úvodním plenárním zasedání probíhala v sekcích, které byly věnovány již speciálním tématům dle odborností, např. sekce farmaceutů, veterinárních lékařů, stomatologů. Samostatné sekce byly věnovány např. i historii vojenské medicíny a v jedné z nich našli své fórum i mladí důstojníci zdravotnických služeb (pozemní armáda, letectvo, námořnictvo).

Ve farmaceutické sekci byla velice zajímavá přednáška plk. dr. Kratzera, hlavního lékárníka švýcarské armády. Týkala se zdravotnického zásobování za války. Válečný početní stav švýcarské armády je 400 000 mužů. Její zdravotnická služba je decentralizována na 26 kantonů, více méně samostatných. Zdravotnické zásobování je zabezpečeno mobilizačními zásobami zhruba na 3 měsíce. Od 4. měsíce se zásobování spotřebním materiálem (léky, obvazy apod.), a to pro armádu i civilní obyvatelstvo, opírá o produkci vojenských farmaceutických výroben, dokonale

chráněných před účinky konvenčních zbraní i ZHN, umístěných v podzemí a udržovaných stále v bezvadném stavu. V těchto zařízeních probíhá pravidelně také výcvik záložního personálu, který by sem za mobilizace nastoupil. Švýcarský systém obrany formou milice je obdivován pro vzornou spolupráci mezi armádou a civilními složkami.

Součástí kongresu byla i posterová sekce, v níž bylo vystaveno 26 sdělení vesměs na vysoké odborné i grafické úrovni. Po celou dobu jednání probíhala výstava 40 firem a společností, které nabízely své výrobky určené k použití v podmínkách vojenského zdravotnictví.

Závěrem je možno konstatovat, že kongres proběhl na vysoké odborné a společenské úrovni, o čemž svědčí množství přednášek, bohaté odborné diskuse i vhodně zvolený společenský program. Domníváme se, že i naše aktivní účast při-

spěla k dalšímu prohloubení nyní již tradičně dobrých odborných kontaktů a spolupráce mezi VLA JEP v Hradci Králové, potažmo celé zdravotnické služby AČR, s německými kolegy. Jsou to nepochybně předpoklady další spolupráce, která se bude v budoucnosti jistě dále rozšiřovat. Již nyní je tedy možno zahájit přípravu na příští 27. kongres, který se bude konat ve dnech 11.-13. října 1996 v Ambergu. Hlavním a také pro nás jistě velmi aktuálním tématem bude problematika psychosomatické zátěže u vojáků při nasazení v zahraničí.

Pplk. MUDr. Leo Klein, CSc.,
doc. RNDr. Vladimír Měrka, CSc.
VLA JEP Hradec Králové

Do redakce došlo 2. 12. 1995